

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ НАН УКРАЇНИ

КАФЕДРА МИТНОЇ СПРАВИ ТА ОПОДАТКУВАННЯ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ОБ'ЄДНАННЯ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ –
РЕГІОНАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «УКРАЇНСЬКИЙ
СОЮЗ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ»

**Моніторинг і коментарі
до нормативно-правових актів
у сфері оподаткування та митного
регулювання**

Липень, 2019 р.

Харків, 2019

Методологія дослідження

Моніторинг законодавчих та нормативно-правових актів у сфері оподаткування та митного регулювання – спільний, постійно діючий проект НДЦ ІПР НАН України (<http://ndc-ipr.org>), кафедри митної справи та оподаткування ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://www.kaffinop.hneu.edu.ua>) й об'єднання промисловців і підприємців Харківської області – регіонального відділення всеукраїнської громадської організації «Український союз промисловців і підприємців».

Метою щомісячного Моніторингу є:

- оперативний аналіз нормативно-правових актів в сфері оподаткування та митного регулювання;
- експертна оцінка ризиків, пов'язаних з прийняттям нових нормативних актів.

Методологія аналізу законодавчих та нормативно-правових актів передбачає ідентифікацію їх впливу на діяльність платників податків, порівняння нової редакції аналізованої норми з попередньою; оцінку можливої результативності відповідних змін з відокремленням позитивних наслідків та потенційних недоліків (ризиків). Критерії оцінки очікуваної результативності:

- узгодженість з діючою нормативно-правовою базою;
- спрощення або ускладнення податкового обліку;
- вплив на надходження коштів до бюджетів;
- вплив на економічну активність платників податків;
- зменшення або збільшення корупційних ризиків;
- доцільність використання конкретного інструмента порівняно з можливими альтернативами.

Аналіз законодавчих та нормативно-правових актів здійснюється за такими напрямками:

- зміни системи оподаткування і в адмініструванні податків;
- зміни в оподаткуванні окремими податками, зборами;
- зміни в митному регулюванні ;
- довідкова інформація, пов'язана з оподаткуванням.

Моніторинг передбачає щомісячне оприлюднення результатів.

Зміст

1. Система оподаткування і адміністрування податків	-
1.1. Реформування податкової системи	-
1.2. Регіональні аспекти оподаткування	-
1.3. Адміністрування податків	-
1.4. Податковий контроль	-
2. Окремі податки і збори	4
2.1. Податок на прибуток підприємств	-
2.2. Податок на доходи фізичних осіб	-
2.3. Податок на додану вартість	4
2.4. Акцизний податок	5
2.5. Екологічний податок	-
2.6. Рентна плата	-
2.7. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	-
2.8. Транспортний податок	-
2.9. Плата за землю	-
2.10. Єдиний податок	-
2.11. Туристичний збір	-
3. Митне регулювання	9
4. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування	-
5. Довідкова інформація	12
6. Нормативно-правові акти, що набули чинності у липні 2019 р.	13

2.ОКРЕМІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ

2.3. Податок на додану вартість

2.3.1. Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства фінансів України від 01. 07.1997 р. № 141. Наказ Міністерства фінансів України від 18.07.2019 р. № 247. Набув чинності 09.08.2019 р. (Офіційний вісник України, від 09.08.2019 року, № 60)

Коментар. Міністерство фінансів України скасувало свій наказ, яким регламентувалися правила бухгалтерського обліку податку на додану вартість.

До позитивного моменту слід віднести намагання Міністерства фінансів привести у відповідність норми деяких нормативно-правових актів (наприклад, це стосується обліку ПДВ сільськогосподарськими підприємствами).

Недоліками таких змін є:

- відміна нормативного документа всередині року;
- доволі значний час (півтори місяці) між прийняттям нормативного документа та його офіційним оприлюдненням;
- не внесення змін до Наказу Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 («Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій») щодо порядку відображення в бухгалтерському обліку нарахування ПДВ залежно від видів операцій, які здійснював платник податку;
- можливе збільшення кількості порушень платниками ПДВ, при здійсненні обліку операцій з податку на додану вартість, і, як наслідок збільшення суми штрафних санкцій та перевірок платників податків;
- збільшення кількості питань у платників ПДВ, і, як наслідок, збільшення роботи у працівників органів ДПС та Міністерства фінансів України щодо надання індивідуальних та узагальнюючих податкових консультацій.

2.4. Акцизний податок

2.4.1 Про затвердження Змін до форми декларації акцизного податку та Порядку заповнення та подання декларації акцизного податку. Наказ Міністерства фінансів України від 08.05.2019 р. №189. Набув чинності 9.08.2019 р. (Офіційний Вісник № 60 від 9.08.2019 р.)

Коментар. Наказом внесено зміни до форми декларації з акцизного податку, а також порядку її заповнення та подання. В результаті внесених змін з'явилися нові додатки до декларації:

Назва нового додатка до декларації	Відомості, що відображаються у додатку
Додаток 1-2 «Розрахунок суми акцизного податку з реалізації спирту етилового згідно із підпунктом 213.1.12 пункту 213.1 статті 213 розділу VI Кодексу»	Розрахунок суми акцизного податку з реалізації будь-яких обсягів пального понад обсяги, що: отримані від інших платників акцизного податку, що підтверджені зареєстрованими акцизними накладними в Єдиному реєстрі акцизних накладних; ввезені (імпортовані) на митну територію України, що засвідчені належно оформленою митною декларацією
Додаток 1-3 «Розрахунок суми акцизного податку з транспортних засобів, що оподатковуються згідно із підпунктами 215.3.5, 215.3.51, 215.3.52, 215.3.6, 215.3.7, 215.3.8 пункту 215.3 статті 215 розділу VI Кодексу»	Розрахунок суми акцизного податку з операцій наступними транспортними засобами: автомобілі легкові та інші моторні транспортні засоби, призначені головним чином для перевезення людей; моторні транспортні засоби для перевезення вантажів; кузови для автомобілів; мотоцикли (включаючи мопеди) та велосипеди з допоміжним двигуном, з колясками або без них; причепи та напівпричепи для тимчасового проживання у кемпінгах, типу причіпних будиночків
Додаток 12 «Довідка № _____ про цільове використання спирту етилового (біоетанолу) його виробником як сировини для виробництва продукції, визначеної у підпункті 229.1.16 пункту 229.1 статті 229 розділу VI Кодексу»	Довідка про цільове використання спирту етилового підприємствам, які є одночасно виробниками біоетанолу та біопалива на його основі. Для таких платників авальований вексель (банківська розписка) не оформляється
Додаток 13 «Інформація про повітряні судна, які були заправлені, та про обсяги бензинів авіаційних або палива для реактивних двигунів, використані для заправки таких суден, яка надається згідно із підпунктом 229.8.10 пункту 229.8 статті 229 розділу VI Кодексу»	Інформація про повітряні судна, які були заправлені, та про обсяги палива для реактивних двигунів, використані для заправки таких суден. На основі таких відомостей щодо цільового використання палива погашається податковий вексель без сплати коштами зазначеної в ньому суми акцизного податку

А також було викладено у новій редакції наступні додатки:

Додаток 1-1 «Розрахунок суми акцизного податку з реалізації пального згідно із підпунктом 213.1.12 пункту 213.1 статті 213 розділу VI Кодексу»;

Додаток 7 «Розрахунок суми акцизного податку з оптового постачання електричної енергії та з виробництва електричної енергії, проданої поза оптовим ринком електричної енергії».

Зміни до декларації з акцизного податку, а також Порядку її заповнення зумовлені змінами, що були внесені до ПКУ, зокрема з впровадженням з 1 липня 2019 р. Системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового.

Таким чином в результаті впроваджених нововведень звітність з акцизного податку була приведена у відповідність до чинного законодавства. Проблемним моментом для платників акцизного податку, яким доведеться скласти декларацію за новою формою, наразі залишається відсутність офіційних роз'яснень з боку контролюючих органів щодо порядку її заповнення. Однак, виходячи з того, що за новою формою платники почнуть звітувати лише в жовтні за вересень, імовірність, що такі роз'яснення з'являться до того моменту, є високою.

2.4.2. Про затвердження форм заяви про реєстрацію платника акцизного податку з реалізації пального або спирту етилового та/або акцизних складів, акцизної накладної, розрахунку коригування акцизної накладної, заявки на поповнення (коригування) залишку пального, заявки на поповнення (коригування) залишку спирту етилового, Порядку заповнення акцизної накладної, розрахунку коригування акцизної накладної, заявки на поповнення (коригування) залишку пального, заявки на поповнення (коригування) залишку спирту етилового. Наказ Міністерства фінансів України від 19.06.2019 р. №262. Набув чинності 23.07.2019 р. (Офіційний вісник №55 від 23.07.2019 р.).

Коментар. Наказом затверджено наступні документи:

форма заяви про реєстрацію платника акцизного податку з реалізації пального або спирту етилового та/або акцизних складів;

акцизна накладна форми "П";

акцизна накладна форми "С";
розрахунок коригування акцизної накладної форми "П";
розрахунок коригування акцизної накладної форми "С";
форма заявки на поповнення (коригування) залишку пального;
форма заявки на поповнення (коригування) залишку спирту етилового;
порядок заповнення акцизної накладної, розрахунку коригування акцизної накладної, заявки на поповнення (коригування) залишку пального, заявки на поповнення (коригування) залишку спирту етилового.

В Наказі визначено, що особи, які ввозять на територію України або вивозять за її межі пальне або спирт етиловий, здійснюють реалізацію пального або спирту етилового відповідно до вимог підпункту 14.1.212 ПКУ та які відповідно до підпункту 212.1.15 ПКУ є платниками акцизного податку з реалізації пального або спирту етилового повинні складати:

акцизні накладні форми "П", розрахунки коригування акцизної накладної форми "П", заявки на поповнення (коригування) залишку пального - у разі реалізації пального;

акцизні накладні форми "С", розрахунки коригування акцизної накладної форми "С", заявки на поповнення (коригування) залишку спирту етилового - у разі реалізації спирту етилового.

В Наказі також прописано необхідність складання та подання акцизної накладної, розрахунку коригування на реєстрацію в Єдиному реєстрі акцизних накладних за допомогою засобів телекомунікаційних систем в електронній формі.

Заявки на поповнення (коригування) залишку пального, заявки на поповнення (коригування) залишку спирту етилового, перші примірники акцизних накладних, розрахунків коригування акцизної накладної, відповідно до Наказу, повинні бути завірені кваліфікованими електронними підписами посадових осіб платника податку, який здійснює реалізацію пального або спирту етилового, та кваліфікованою електронною печаткою (за наявності).

Акцизна накладна повинна складатися в двох примірниках. Перший примірник накладної реєструється в Єдиному реєстрі акцизних накладних, а другий примірник надсилається розпоряднику акцизного складу - отримувачу пального або спирту етилового.

На другий примірник накладних, розрахунків коригування акцизної накладної накладаються кваліфіковані електронні підписи посадових осіб платника податку - отримувача пального або спирту етилового та кваліфікована електронна печатка (за наявності).

Таким чином завдяки ухваленню коментованого наказу було законодавчо врегульовано ряд питань, що виникли внаслідок впровадження Системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового

3. МИТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. Про заходи щодо протидії контрабанді та корупції під час митного оформлення товарів. Указ Президента України від 09.07.2019 р. №505/2019. Набув чинності 12.07.2019 р. (Урядовий кур'єр № 130 від 11.07.2019 р.)

Коментар. Президент України підписав Указ "Про заходи щодо протидії контрабанді та корупції під час митного оформлення товарів» для забезпечення реалізації права на підприємницьку діяльність, посилення ефективності протидії контрабанді та корупції під час митного оформлення товарів, що ввозяться на митну територію України, підвищення рівня довіри бізнесу до державних органів.

Доручення Президента України:

Кабінету Міністрів України	Секретарю Ради національної безпеки і оборони України	Генеральній прокуратурі України, Службі безпеки України, Національній поліції України (рекомендується)
створити на Єдиному веб-порталі органів виконавчої влади інформаційний ресурс для забезпечення можливості добровільного та публічного декларування товарів значної кількості найменувань, які ввозяться на митну територію України однією партією, та оприлюднювати щомісячні звіти про результати реалізації експериментального проекту щодо унеможливлення ухилення від сплати митних платежів;	внести на розгляд Ради національної безпеки і оборони питання щодо утворення Міжвідомчої комісії з питань боротьби з контрабандою та корупцією на митниці, яка згодом повинна розробити програму боротьби з контрабандою і корупцією під час митного оформлення товарів;	вжити заходів щодо недопущення надання доручень органам доходів і зборів про проведення оглядів товарів, транспортних засобів комерційного призначення, крім випадків надсилання доручень за встановленою формою в рамках кримінального провадження.
опрацювати питання оприлюднення у форматі відкритих даних знеособленої інформації про митну вартість товарів, які переміщуються через митний кордон України, та запровадити систему обміну в режимі реального часу інформацією з відповідними інформаційними системами інших держав щодо митного оформлення товарів, які переміщуються через український митний кордон;	організувати в Апараті РНБО телефон довіри для повідомлень про випадки контрабанди та корупції під час митного оформлення товарів, а також про дії, що мають ознаки ухилення від сплати митних платежів.	
вжити до 1 січня 2020 року заходів задля належної взаємодії між гарантантами, що видають фінансові гарантії для забезпечення сплати митних платежів, та органами доходів і зборів відповідно до вимог Митного кодексу.		

Всі заходи направлені на модернізацію митниці в Україні та на те, щоб покращити її роботу. Відтепер комунікації між митницею та іншими органами стануть більш простими. Зокрема, очікуються наступні нововведення:

Буде створений інформаційний ресурс для декларування товарів онлайн. В ресурсі буде значна кількість найменувань, які ввозяться на територію України. Звіти будуть публікуватись щомісячно - такі нововведення реалізуються в рамках експериментального проекту щодо створення умов для унеможливлення ухилення від сплати митних платежів, встановленого постановою №479 від 20.06,2018 р.

Митну вартість товарів можна буде подивитись онлайн. Дані відповідно до указу будуть постійно оновлюватись. Окрім цього, планується налагодити систему для електронного зв'язку митниці з гарантами сплати митних платежів, ДФС та інформаційними системами інших держав.

Заходи мають бути запроваджені до 1 січня 2020 року.

3.2. Про внесення змін до Положення про митні декларації. Постанова КМУ від 17.07.2019 р. №619. Набула чинності 24.07.2019 р. (Урядовий кур'єр № 139 від 24.07.2019 р.)

Коментар. Постанова покликана запровадити митні декларації окремих типів, які будуть застосовуватися для декларування у митний режим транзиту іноземних товарів, що переміщуються підприємствами між Європейським Союзом, країнами-членами Європейської асоціації вільної торгівлі, окремими країнами-членами Конвенції про процедуру спільного транзиту та Україною транзитом, у тому числі внутрішнім, автомобільним транспортом без перевантаження на інші види транспорту, та стосовно яких не встановлено обов'язку щодо забезпечення сплати митних платежів. Рішенням встановлено, що для товарів, які переміщуються між Європейським Союзом, країнами-членами Європейської асоціації вільної торгівлі, окремими країнами-членами Конвенції про процедуру спільного транзиту та Україною транзитом (зокрема внутрішнім) автомобільним транспортом (без перевантаження на інші види транспорту), та стосовно яких не встановлено обов'язку щодо забезпечення сплати митних платежів, можуть використовуватися митні декларації окремих типів, що відповідають типам митних декларацій, запроваджених Конвенцією.

Виконання митних формальностей під час здійснення митного оформлення зазначених митних декларацій здійснюватиметься за допомогою національної підсистеми комп'ютеризованої транзитної системи Європейського Союзу.

Зазначене рішення Уряду сприятиме реалізації статті 76 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованої Законом України від 16.09.2014 № 1678-VII, якою передбачено, що Сторони прагнуть до поступової взаємодії своїх транзитних митних систем з метою подальшої участі України в спільній транзитній системі відповідно до Конвенції про процедуру спільного транзиту.

3.3. Питання запровадження спеціального мита на окремі товари походженням з Російської Федерації, що ввозяться на митну територію України. Постанова КМУ від 17.07.2019 р. №624. Набула чинності 23.07.2019. (Урядовий кур'єр № 138 від 23.07.2019 р.)

Коментар. Уряд запровадив спеціальне мито на окремі товари походження з Російської Федерації, що ввозяться на митну територію України незалежно від інших видів мита, у відсотках до митної вартості товарів. Такий захід реагування діятиме аж до моменту припинення застосування Російською Федерацією дискримінаційних та/або недружніх дій щодо України.

Спеціальне мито буде поширюватися на дві окремі групи продукції :

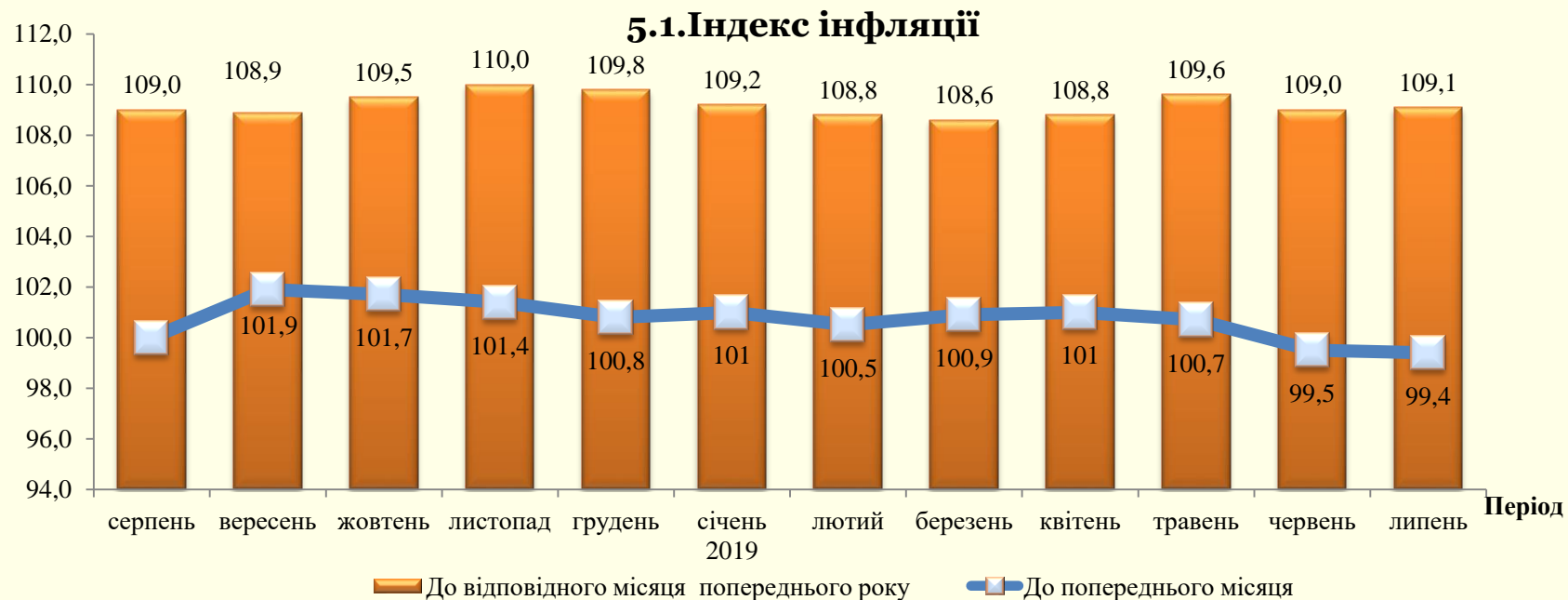
Перша - важкі дистилати (газойли) за кодами згідно з УКТЗЕД 2710194300 - 2710194800, що ввозяться на митну територію України трубопровідним транспортом та поміщуються у митний режим імпорту. Для них спеціальне мито складатиме з 1 серпня 3,75%, а з 1 жовтня - 4%;

Друга - скраплений газ, що використовується як паливо, за кодом згідно з УКТЗЕД 2711 12 11 00, що ввозиться на митну територію України у митному режимі імпорту, спеціальне мито з 1 серпня складе 1,75%, а з 1 жовтня 2019 р. - 3%.

Рішення прийнято з метою вжиття заходів, необхідних для захисту суттєвих інтересів безпеки під час надзвичайних обставин в міжнародних відносинах.

5. ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Індекс, %

За даними Державної служби статистики України, у липні 2019 р. показник інфляції, порівняно із попереднім місяцем, знизився на 0,1%. З початку року індекс споживчих цін становить 3%. Порівняно з липнем 2018 р. (за останні 12 місяців) ціни на споживчому ринку зросли на 9,1 %.

Значення індексу інфляції може впливати на:

- коригуючі коефіцієнти, які застосовуються до ставок рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин (п. 252.22 ПКУ);
- індексацію нормативної грошової оцінки земель (ст. 289 ПКУ);
- базу оподаткування єдиним податком для платників єдиного податку четвертої групи (п. 2921.2 ПКУ);
- індексацію ставок акцизного податку, екологічного податку, рентної плати (абз. 9 пункту 4 Розділу ХІХ).

6. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЩО НАБУЛИ ЧИННОСТІ У ЛИПНІ 2019 р.

Найменування нормативного акту	Дата набуття чинності
Про заходи щодо протидії контрабанді та корупції під час митного оформлення товарів. Указ Президента України від 09.07.2019 р. №505/2019.	12.07.2019 (див. даний випуск моніторингу)
Питання запровадження спеціального мита на окремі товари походженням з Російської Федерації, що ввозяться на митну територію України. Постанова КМУ від 17.07.2019 р. №624.	17.07.2019 (див. даний випуск моніторингу)
Про затвердження форм заяви про реєстрацію платника акцизного податку з реалізації пального або спирту етилового та/або акцизних складів, акцизної накладної, розрахунку коригування акцизної накладної, заявки на поповнення (коригування) залишку пального, заявки на поповнення (коригування) залишку спирту етилового, Порядку заповнення акцизної накладної, розрахунку коригування акцизної накладної, заявки на поповнення (коригування) залишку пального, заявки на поповнення (коригування) залишку спирту етилового. Наказ Міністерства фінансів України від 19.06.2019 р. № 262 .	23.07.2019 (див. даний випуск моніторингу)
Про внесення змін до Положення про митні декларації. Постанова КМУ від 17.07.2019 р. №619.	24.07.2019 (див. даний випуск моніторингу)

**Моніторинг підготовлено експертно-аналітичною групою
Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку
Національної академії наук України (<http://ndc-ipr.org>) і кафедрою митної
справи та оподаткування Харківського національного економічного
університету імені Семена Кузнеця (<http://www.kaffinor.hneu.edu.ua>)
за підтримки Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області -
регіонального відділення Всеукраїнської громадської організації
«Український союз промисловців і підприємців»**

під керівництвом заступника директора НДЦ ІПР НАН України з наукової роботи, доктора економічних наук, професора, Заслуженого економіста України **Ю.Б. Іванова**

за участю:

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н., доц. **А.О. Єніної**;

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н., доц. **Н. О. Москаленко**

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н., доц. **О.Є. Найденка**;

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н., доц. **О. В. Ревенко**;

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н. **В.В. Карпової**;

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н. **О.В. Костяної**;

аспіранта кафедри митної справи та оподаткування **М.В. Гомон**;

аспіранта кафедри митної справи та оподаткування **А.О. Красної**

за участю:

виконавчого директора Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області - регіонального відділення ВГО УСПП **Е. Є. Набоки**.

[Перейти до інших випусків моніторингу](#)